

הלימוד היומי:
פר' עקב | יום ה' | י"ח מנחם-אב ה'תשפ"ד | פרק י' פסוק י"ב – פרק י"א פסוק ט'

הניוולטר היומי והפצת התורה לרבבות אלפי ישראל
מוקדשים לרפואת מרת אסתר בת מירב שתחי'
לרפו"ש בתושח"י

<< למייל היומי מצורף הגליון השבועי 'תורה שבכתב' >>

מעוניינים להקדיש את הניוולטר היומי לזכות יקיריכם?

לחצו כאן

**לתרומות
והנצחות**

**לרישום
לתורה שבכתב**

**למערכת
המבחנים**

המים שמצילים מהנחש

בפרשת השבוע מתאר משה רבנו ע"ה את הניסים שעשה השי"ת לישראל במדבר (דברים ח, טו): 'המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש'. המפרשים מדקדקים: הפסוק פותח אודות סכנת בעלי חיים המזיקים

נחש שרף ועקרב, ואודות סכנת הצימאון, וסיים רק בפתרון לבעיית הצימאון - 'המוציא לך מים מצור החלמיש', ולכאורה אין כאן פתרון לבעיית המזיקים.

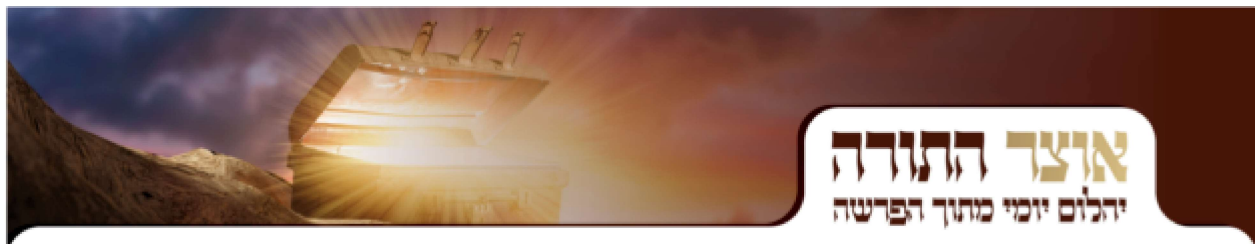
שלשה נביאים מתנבאים בסגנון אחד לבאר את הפסוק בביאור מתוק, הלא הם: הגאון מהרי"ט צהלון זי"ע, מחכמי הדור בתקופת הבית-יוסף; הגאון רבי אברהם מנחם רפפורט זי"ע, בעל 'מנחה בלולה', מחכמי איטליה לפני 450 שנה; והגאון מהרי"ל דיסקין זי"ע.

רבינו רש"י הקדוש במסכת ברכות (לג, א) מביא בשם הירושלמי (ברכות פ"ה ה"א) שיש נחש מסוכן הנקרא 'ערוד' [ובירושלמי הוא נקרא 'חברבר'] שבשעה שהוא נושך את האדם, אם הערוד מקדים ונכנס תחילה למים - מת האדם הנשוק; ואם האדם הנשוק מקדים להיכנס למים - אזי האדם ניצל והערוד מת.

בכן יבואר הכתוב כפתור ופרח: **'המוליכך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצימאון אשר אין מים'**, ומה עשה הקב"ה כדי להציל את ישראל מסכנת הנחשים? - המוציא **'לך'** מים מצור החלמיש, דהיינו שבמדבר לא היו מעיינות מים, כך שהנחש לא היה יכול להקדים ללכת למים, ורק לך בלבד הוציא ה' מים, כך שאתה תוכל להקדים למים ולהינצל, וימות הנחש.

ודברי פי חכמים – חן!

לחצו כאן כדי להגיב על הווארט לשבת

וקשרתם אתם לאות על ידכם וגו' ולמדתם אתם את בְּנֵיכֶם וגו' וכתבתם על מזוזות (יא, יח-כ)

מצות חינוך הבנים נכתבה בין מצות תפילין למזוזה, לרמז שכשם שבתפילין ומזוזות אסור לשנות אות אחת ממה שקיבלנו בסיני, אף בחינוך הבנים אסור לשנות מאומה מדרך אבותינו

(הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע)

אם לסבול – לפחות בארץ הקודש

כְּאִשֶּׁר יִסַּר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹקֶיךָ מִסִּרְךָ (דברים ח, ה)

לפני כשש מאות שנה העיר ה' את רוחו של הגאון רבי יצחק חילו זצ"ל - מחכמי ארץ ספרד - לעזוב את ביתו בעיר לריסה בחבל אראגון שבספרד ולעלות לארצנו הקדושה, שהיתה שוממה באותה תקופה ויושביה סבלו סבל רב.

כשנשאל הרב על ידי בני משפחתו בגולה מדוע הוא נשאר בארץ הקודש למרות כל הייסורים והקשיים בארץ. שלח להם את תשובתו במכתב, וכה כתב: אספר לכם מעשה שהיה, כשהגעתי לארץ ירדתי מהספינה בקיסריה, שם שמעתי מפי הספן שבימי אביו היתה אשה אחת שהפליגה בים וטבעה במצולות. בעלה האלמן מיאן להתנחם אחר אשת נעוריו, ומיום ליום שקע בעצב ודיכאון. קרוביו שראו את עצבונו ניגשו אל רב העיר לבקש עצה ותושייה. קרא הרב לבעל ואמר לו: המצב אינו אבוד! אני יכול להשיב את רעייתך לתחייה! אך לשם כך אני זקוק רק לדבר אחד בלבד. 'אעשה הכל' - הצהיר מיד הבעל אשר עיניו אורו 'לא יכבד עלי כל מאמץ'. המשיך הרב ואמר לו: עליך להשיג אדם סבל מימיו כל צרה, את שמו של האדם הזה תכתוב על אבן, ואת האבן תשליך בים במקום בו טבעה אשתך, ותיכף מיד היא תעלה מן הים בריאה ושלמה!

ההבטחה נסכה בבעל תקווה ומרץ, הוא הלך מאיש לאיש לשאול האם יש בהם אחד שלא סבל צרה מימיו, והנה סח לו כל אחד את סאת צרותיו עד שסמרו שערותיו והוא גילה כי אין בתבל אדם שלא סבל ייסורים ומכאוב. מכך שאב עידוד שכל אחד עובר בחייו סבל כל שהוא, והאתגר הוא להתמודד ולשאת את החבילה ולא לשקוע ביגון.

סיים רבי יצחק חילו את מכתבו: כל אחד סובל בעולם הזה, ואם לסבול - לפחות בארץ האבות, ארץ הקודש!

יורה ומלקוש

הגשם הראשון היורד לאחר הזריעה נקרא בשם 'יורה', מלשון רוויה, על שם שהוא מרווה את האדמה והזרעים הצמאים. ואילו הגשם המאוחר היורד סמוך לתקופת הקציר נקרא בשם 'מלקוש', שפירושו בארמית דבר מאוחר. למילה זו גם פירוש נוסף: שהיא מילה המורכבת משתי מילים, 'מל' קש', דהיינו שהגשם ממלא את הקשים, או על שם שהוא יורד על המלילות (שיבולים) והקשים (גבעולים).

לתגובות והערות על המדור

הנושא היומי בפרשה

ליראה ולאהבה את ה' • לדבוק בו ולשמור מצוותיו • התבוננות בנסי ה'

מה ה' שואל:

לאחר שהזכיר משה את כל החטאים שעשו ישראל במדבר, הוא אומר להם: למרות שעשיתם כל זאת, עדיין רחמי ה' וחיבתו עליכם, ועכשיו מה הוא שואל ממכם? רק את הדברים הבאים בלבד:

א. [ליראה את ה', אשר הכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים, שתלוי רק בידי אדם.

ב. [ללכת בכל דרכיו.

ג. [לאהבה אותו.

ד. [לעבדו בכל לב ובכל נפש.

ה. [לשמור מצוותיו וחוקותיו אשר אנכי מצוה אתכם, וגם זה לא בחינם, אלא לטוב לכם, שתקבלו שכר.

אוהב עמו ישראל:

התבוננו נא: הרי הכל שייך לה', השמים ושמי השמים, הארץ וכל אשר בה, ובכל זאת הוא חשק רק באבותיכם לאהוב אותם, ומכל העמים הוא בחר רק בכם שאתם זרע אבותיכם, כפי שאתם רואים את עצמכם היום חשוקים ואהובים לפני ה' יותר מכולם.

ערלת הלב:

ועל כן, עליכם למול ולהסיר את האוטם והכיסוי שיש לכם על הלב, ולא להקשות עוד את ערפכם. כי ה' הוא אלקי האלהים ואדוני האדונים, כך ששום אדון לא יוכל להציל אתכם מיד ה' אם לא תשמעו בקולו. זאת ועוד, שהוא גדול גיבור ונורא, ואם תפרקו את עול מלכות שמים הוא לא יישא לכם פנים, ולא יקח שוחד לפייס אותו בממון.

אתה מוצא ענוותנותו:

לאחר שהזכיר הכתוב את גבורת ה' שהוא גיבור ונורא, הזכיר את ענוותנותו, שהוא עושה משפט יתום ואלמנה, ואוהב את הגר לתת לו לחם ושמלה, אשר זהו דבר חשוב, שהרי אנו מוצאים שיעקב אבינו התפלל רק 'ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש'.

מום שבך:

וגם אתם, עליכם לאהוב את הגר, ואין לכם לבזות אותו על כך שהוא גר, כי גם אתם הייתם גרים במצרים, ומום שבך אל תאמר לחברך.

יראה, עבודה ודבקות:

עליכם לירא את ה'; לעבוד אותו; ולדבוק בו. ורק לאחר שיהיו בכם את כל המידות הללו יהיה מותר לכם להישבע בשם ה'.

אהבת ה' ושמירת המצוות:

כמו כן, ה' הוא תהילתך, שאותו צריך להלל, שהרי הוא עשה לך במצרים את הגדולות

והנוראות שראו עיניך, זאת לאחר שאבותיך ירדו למצרים בשבעים נפש בלבד, ועכשיו הקב"ה עשה אותך ה' לעם רב ככוכבי השמים לרוב. ולכן, במשך כל הימים עליכם לאהוב את ה', לשמור את משמרת ה', וחוקותיו, משפטיו ומצוותיו.

נסים במצרים ובים סוף:

תנו לב לדעת ולהבין את דברי התוכחה שלי, כי אני מדבר כעת אל בניכם שיוכלו לומר לא ידענו ולא ראינו בעינינו את מוסר ה', אלא אליכם שידעתם וראיתם באמצעות כמה מאורעות גדולים, כדלהלן:

א. אשר עשה בתוך ארץ מצרים לפרעה המלך ולכל ארצו, בידו הגדולה והחזקה, וזרעו הנטויה, באותותיו ומעשיו.

ב. אשר עשה לאחר מכן בים-סוף לחיל מצרים, לסוסים ולרכבים שלהם, שרדפו אחריכם, כאשר הציף ה' את מי ים-סוף על פניהם ויאבדם עד היום הזה.

בליעת דתן ואבירם:

ג. את הניסים שעשה לכם במדבר עד בואכם למקום הזה.

ד. את אשר עשה לדתם ואבירם, אשר האדמה פצתה את פיה ובלעה אותם, ואת בתיהם, ואת אהליהם, ואת כל הממון המעמיד אותם על רגליהם.

[נחלקו תנאים כיצד נבלעו עדת קורח במקרה ואחד מהם היה בורח. לרבי יהודה: כל מקום שהיה אחד מהם בורח, היתה הארץ נבקעת תחתיו ובלעתו. לרבי נחמיה: פירוש זה לא יתכן, שהרי נאמר 'ותפתח הארץ את פיה', פה אחד, ולא פיות רבות. אלא האדמה נעשתה משופעת כמו משפך, וכל מקום שהיה בו אחד מהם, הוא היה מתגלגל ובא עד מקום הבקיעה בו פתחה האדמה את פיה].

עיניכם הרואות:

כאמור, את כל זאת לא ראו בניכם, ואני מדבר עמהם, אלא אני מדבר עמכם, אשר עיניכם ראו את כל המעשה הגדול שעשה ה'. ולכן עליכם לשמור את כל המצוות שאני מצוה לכם, ובשכר זה:

א. תהיו חזקים ותוכלו לירש את הארץ אשר אתם עוברים שם לרשת אותה,

ב. תאריכו ימים על האדמה שה' נשבע לאבותיכם לתת להם ולזרעם, שהיא ארץ זבת חלב ודבש.

ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקיים
למעבר למערכת המבחנים
המסייע להבנה ברורה ושינון התורה

לחץ כאן